

ערכין דף כג

כשיגרגשנה ידור הנאה – זמן הנדר בשעת הגירושין או בשעת פירעון הכתובה
רש"י תוס' ושו"ת רמ"א ס"ג שזמנה בשעת הגירושין ורמב"ם פ"ז ערכין ה"ז ופ"ז אישות ה"י
וטוש"ע אבה"ע סק"ב ס"ז שהיא בשעת הפירעון ע' הג' רעק"א שם ותוס' רעק"א ב"ב פ"י מ"ח
אור גדול כאן וחי' גרי"ז

חזקה אין אדם עושה קנוניא על הקדש לימא כתנאי – צ"ב דלמא דוקא התם שאל"כ
נמצא גוזל מן ההקדש
אור גדול חי' גרי"ז שפת אמת

הבא להתיר נדרו האם צריך לפרט סיבת נדרו או סגי לפרט הלשון שנדר
תוס' ד"ה מר שו"ע י"ד סי' רכ"ח סי"ד ש"ך ס"ק כ"ה ט"ז ס"ק י"ט מג"א או"ח סי' קכ"ח ס"ק
נ"ח וע"ע ערכי עלי

בשאלה דהקדש קמיפלגי ורבי יהושע כב"ה דיש שאלה – צ"ע א"כ מ"ש מהא דמבואר
דרב הונא סבר דבבריא עושה קינוניא ולמה לא ישאל על הקדשו
תוס' ד"ה בשאלה ור"ן כתובות ק: שמחלק בין הקינוניאות ורמב"ן רשב"א ונמוקי' ב"ב קעד:
מחלק שר' הונא איירי באופנים שאין יכול לישאל כגון שנדר ע"ד רבים או מסרו לגזבר
וע' שו"ת ר"ב אשכנזי סי' ט"ו וש"ך חו"מ סי' רנ"ה סק"ו

בענין הנ"ל אם החילוק של תוס' והר"ן שוין או לא
רש"ש בתוד"ה אלא שהם ב' תי' אבל דעת ש"ך הנ"ל וקצוה"ח שם סק"ג עול"ש וח"נ אינו כן

להלכה האם ק"ל כר"א או כר"י
ש"י הרמב"ם פ"ז ערכין ה"ז ושו"ע אבה"ע סק"ב סכ"ה כר"א שידירנה ור"ן כתובות ק: הק'
דק"ל כר"י וכב"ה וע' כס"מ ובד' רמב"ם פ"י המשנה ע' תוס' יו"ט וע' ב"ש שם ס"ק כ"ה ובי'
הגרא שם סק"ט שד' רוב ראשונים כר"י וא"צ להדירה

השואל על הקדשו האם סגי בחרטה או צריך דוקא פתח
מחנ"א הל' צדקה ס"ה דייק ברמב"ם פ"ז ערכין ה"ז דבעי דוקא פתח ואמרי בינה הל' נדרים
סי' י"ח הביא רמב"ן מלחמות ב"ב קעד: שכל בין בפתח בין בחרטה

אטו כל המגרש בבי דדינא מגרש – אם יש להוכיח מכאן שאם לא הדירה בשעת
גירושין ששוב אין מדירה בשעת פירעון כתובה
שיטמ"ק שו"ת רמ"א ס"ג שיש להוכיח תוס' רעק"א ב"ב פ"י מ"ח ע"פ טור אבה"ע סי' ק"ב
שיישב וכל' תוס' ב"ב קעד: וריטב"א שם והג' הגרא שגם הכתובה תיפרע שלא בב"ד

האם צריך לגרש דוקא בפני ב"ד
נודע ביהודה תנינא אבה"ע סי' קי"ד שצריך ובפתחי תשובה אבה"ע סי' קנ"ד סדר הגט
סק"ח בשם כמה אחרונים שחולקים והפלאה שבערכין דייק כן מרש"י אמנם מעשה חושב
וילקוט גרשוני דייק מרבינו גרשום כהנוב"י וע"ע ערוך השולחן סדר הגט סק"ד

רש"י ד'ה והיתה וכו' שקדמו גירושין להקדש דליכא קינוניא – למה הוצרך לפרש כן
רש"ש חק נתן

הפודה פודה משום דר' אבהו – בענין אי קדושת דמים מפקיע מידי שיעבוד והראי'
מסוגיין

תוס' בשם רש"י פסחים לא. שאין מפקיע ש"י ר"ת (הובא בתוס' ב'ק לג: ובספר הישר אות קי"ג) שמפקיע וסוגיין איירי בקרקע ושי' הרמב"ם פ"ז ערכין הי"ד שמפקיע בכל ענין וביישוב סוגיין ע' לח"מ שם

בגדר דין מסדרין אי קובע עי"ז הדין השג יד
חי' הגרי"ז דף ה. שהוא מח' רש"י ב"מ קיג: עם רמב"ם פ"ג ערכין הט"ו

נותנין לו מזון שלשים יום
ביאור הגר"א חו"מ סצ"ז ס"ק ס"ט שזה המקור למש"כ בשו"ע שם שאומרים לו ב"ד וכו'

נותנין לו וכו' וכסות וכו' וסנדליו – למה פרט סנדליו הלא הוא בכלל כסות
מלא הרועים בפ"י המשנה

כשמסדרין האם מניחין לו גם ספריו
נמוקי' ב"מ סט: בדפי הרי"ף ספר התרומה שער א' ח"א טור סי' צ"ז חינוך מצוה ק"נ